Motion till riksdagen 1986/87:Sk398

Agne Hansson m. fl. (c)

Översyn av skattereglerna för ideella organisationer

Avgifts- och skattereglerna blir alltmer komplicerade och därmed så administrativt och ekonomiskt betungande att de håller på att förkväva de ideella organisationernas huvudsyften. Det civilrättsliga lagstiftningsarbete som regeringen sedan länge hänvisat till för att undvika att förbättra för organisationerna låter ännu vänta på sig. Vi kräver nu att regeringen tar sig an arbetet med att lösa dessa för folkrörelserna så viktiga frågor.

Föreningarnas roll

I Sverige har vi ett rikt förgrenat nät av ideella organisationer som utför en mycket viktig samhällsinsats. Idrottsrörelsen är den största med ungefär 2,8 miljoner medlemskap registrerade, 40 000 lokala föreningar och 400 000 ideellt arbetande ledare.

Det ideella föreningslivets ledarinsatser görs till stor del frivilligt och utan ersättning. Det ligger ett oerhört värde för samhällsnyttan i deras engagerade arbete; en insats som kräver uppskattning och stöd från samhällets sida. Samhället måste i sin uppskattning också försöka att underlätta för organisationerna att fungera väl.

Tyngda av skatte- och avgiftslagar

I dag befinner sig föreningslivet i en situation där samhällets skatte- och avgiftslagar håller på att förkväva den verksamhet som de ideella organisationerna egentligen har bildats för att bedriva. Inte minst har idrottens avgiftsfrågor varit aktuella genom de arbetsgivaravgifter som idrottsföreningarna påförts som en följd av ändrad rättstillämpning. Men det är bara en företeelse bland ett otal i den byråkrati som det ideella föreningslivet tvingas leva med.

Det gäller t. ex. den samordnade uppbörden av socialavgifter från arbetsgivare. Det gäller skatteavdragsproblematiken på bilinkomster, det gäller bevakningen av schablonbeloppsgränser, kontrolluppgifter, avdragsskyldigheter och mycket annat.

Dagens skatte- och uppgiftsproblematik är inte avpassad för det ideella föreningslivet och får därför ödesdigra konsekvenser för dess verksamhet. Samhällets skatte- och uppgiftsskyldighet åvilar med samma tyngd och utan urskiljning landets samtliga 40 000 ideella lokalföreningar med i huvudsak ideellt arbetande funktionärer som det åvilar landets företag med mer eller

mindre välutvecklade ekonomi- och personalfunktioner och med entydiga anställningsrelationer.

Den diskrepansen har lett till att det ideella föreningslivet, framför allt idrottsrörelsen, har tvingats att lägga ned mycken kraft och tid för att informera och utbilda funktionärerna i föreningarna om gällande och ändrade skatteregler. Utöver detta tvingas föreningarna dessutom lägga ned mycket arbete på att genom lotteriverksamhet och andra aktiviteter skaffa inkomster till sin verksamhet. Det framstår i det perspektivet alltmer uppenbart att föreningarna får allt mindre möjligheter att bedriva det fostrande, uppbyggande och förebyggande arbetet bland ungdomar som ingår i den sociala roll föreningslivet fått att spela.

Översyn och samlad bedömning

Det är utifrån den rollen som samhället motiverar sitt ekonomiska stöd till föreningslivet. Skall det stödet få riktig effekt får inte samhället samtidigt genom en oformlig skatte- och uppgiftsbyråkrati undergräva detta stöd. Statsmakterna har genom lagstiftningsmakten ett stort ansvar för att inte så sker. Enkla och till föreningslivet rätt avpassade regler för skatter och avgifter är ett lika viktigt stöd som det ekonomiska. Vi menar att en totalöversyn av ideella föreningars skatte- och avgiftssituation snarast bör genomföras.

Att förslaget är välmotiverat utöver vad som ovan anförts framgår av vad skatteutskottet påtalade redan 1977 då de nuvarande inkomstskattereglerna för ideella föreningar antogs. Då framhöll skatteutskottet att det kunde ifrågasättas om inte samtliga skattefrågor som rör ideella organisationer borde tas upp till en samlad bedömning. Så har emellertid ännu inte skett.

Hemställan

Med stöd av vad som ovan anförts hemställs

att riksdagen beslutar hos regeringen begära att en översyn av samtliga skatteregler för ideella organisationer kommer till stånd snarast.

Stockholm den 27 januari 1987

Agne Hansson (c)

Jan Hyttring (c)

Elving Andersson (c)

Lennart Brunander (c)

Anna Wohlin-Andersson (c)

Ingvar Karlsson (c)
i Bengtsfors